

Dopisi.

Iz Dunaja. (Razstava; dunajski Čehi.) Prav zanimiva je jubilejna razstava; izloženi so tu izdelki iz vseh avstrijskih dežel; vendar prvo in najvažnejše mesto zavzemajo izdelki Dunajčanov in sploh nemških izdelovalcev. Posebno lep je bosanski paviljon, ki ima tudi hrvaško-srbske napise. Dasi je razstava jubilejna obsegajoča kolikor toliko vso Avstrijo, vendar ima čisto nemški značaj, posebej slovanskih izdelkov sem malo našel, največ jih je iz Bosne. Zato so tudi vsi napisi nemški. Med knjigami sem našel le slov. katekizme. V veliki rotundi sem zagledal na polkrogli preplepljeni z naslovnimi listi raznojezičnih časnikov tudi »Slov. Gospodarja«. Kakor znano, biva na Dunaji čez 300.000 Čehov, ki so izvrstno organizovani. Imajo po mnogih cerkvah česko božjo službo, cerkev »am Gestade« je česko narodna cerkev. Raznih društev — tudi več političnih — imajo že precej nad 50, tudi česki napisi se množijo in delajo že preglavice Nemcem v več okrajih, kakor je bilo nedavno brati. Čehi so v resnici zavedno ljudstvo, ki ljubi svoj narod. Govoril sem s prostimi delavci, ki so se s ponosom imenovali Čehi. Neka česka gospa, mi je prav navdušeno zatrjevala, da se Čehi na Dunaji že čutijo domačine in da se ne dadó zatreti. Če še bo treba tudi mnogo boja, prej ali slej mora zmagati pravica in Čehi dobiti svoje šole, pa tudi v cerkvah več pravice glede češčine, posebno svojo česko župnijo. Seveda sem bil vesel te zavednosti in navdušenosti naših bratov na Dunaji. Zalosten pa sem postal, ko sem začel misliti na Gradec, ki je nam Slovencem to, kar Čehom Dunaj. Četrtna Dunaja je česka, in četrtna Gradca pa slovanska. Toda kolik razloček je med Čehi in Slovenci! Ali o tem več prihodnjé.

Iz Dunaja. (O brzojavnem uradu.) Ako odkodersibodi na svetu pošlješ brzojavko ali telegram na Dunaj v katerosibodi ulico in hišo, vsaka brzojavka pride na »osrednji brzojavni urad«. Odtod potem razpošiljajo brzojavke dalje ali po brzojavu ali po cevi pod zemljo ali odnese strežnik na biciklu ali kako drugače. Brzojavke, ki se pri posameznih brzojavnih uradih po mestu odpošiljajo na naslove ali v mestu ali kamorsibodi po svetu, take brzojavke, da omenimo vzgled, na pr. v šestnajstem okraji vzprejemajo ter po pnevmatičneji pošti, t. j. po podzemeljskeji cevi odpošiljajo v »osrednji brzojavni urad« in odtod brzojavijo ali telegrafujejo dalje v svet. To velja o vseh zasebnih brzojavnih, samo »državne« (staatstelegramme) in »uradne brzojavke« (amtstelegramme), pa brzojavke, ki so namenjene po deželi »Spodnja Avstrija,« samo tote brzojavke odpošiljajo se naravnost takoj po žici, ne da bi jih bilo treba po cevi odpošiljati v omenjeno »centralo« ali »osredišče«. Pri centralnem ali »osrednjem uradu« posluje blizo sedemsto uradnikov, okoli polovica jih je spola moškega, drugi pa ženskega. Vsi se vrstijo tako, da jedni delajo po dnevu, drugi po noči, vedno je pa v sobani po dvesto uradnikov obenem. Ob času smrti presvetle cesarice so uradniki morali delati 24 ur nepretrgoma. Prve štiri dni po smrti je bilo brzojavljeno vsaki dan po tridesettisoč naznanil, skoz sledečih osem dni pa po dvadesettisoč poročil vsaki dan. Skoz deset dni skupaj bilo je vzprejetih in odposlanih brzojavk skupaj petstodvadesettisoč, besedij bilo je okoli sedem milijonov in osemstotisoč, a dohodkov za štiristotisoč goldinarjev. Ob navadnih dnevih šteje »osrenji urad« po osemindvajsettisoč telegramov. Opomniti se zdi vredno, da brzojavke z adresno na presv. cesarja ne hodijo skoz centralo ali »osredišče,« ampak cesarski »dvor« ima svoj lastni brzojavni urad, tukaj posluje navadno samo po jeden uradnik. Skoz njegov stroj ali aparat je dne 12. septembra dospelo desetttisočjednostoinosem besedij, s katerimi je domača in inozemska visoka gospoda ra-

zodevala sožalje vsled smrti blagosrčne tovarišice cesarjeve. Sklepoma bodi pristavljeno še to, da so brzojavke v Jokaham v Japanu najdražje, pošiljajo se skoz Sibirijo in skoz Kitajsko, za jedno jedino besedo je plačati po 6 gld. 84 kr.

Vuhred. (Zborovanje družbe sv. Cirila in Metoda.) Takih dnij ima Vuhred malo, da bi tako veseli bili, lepo peli, tamburali, slovensko stvar podpirali, kakor se je to vršilo 2. oktobra. Slovenska zastava, ki je ta dan plapolala iznad hiše g. Vidmoserja, je mimogredočim naznanjala, da se tamkaj zbirajo navdušeni Slovenci v važni zadevi. Okoli pete ure se prične zborovanje. Župnik Jurij Žmave pozdravi goste in označi delovanje podružnice svet. Cirila in Metoda v pretečenem letu. Pobere se udnina in naznani vsem navzočim, kako lepa svota se je nabrala za podporo slovenske narodne šole.

Potem sledi pouk in zabava. Med govorniki se odlikujeta odvetnik dr. Pipuš in kaplan Keček. Prvi povdarja, kako potrebna je mladini izobrazba v materinščini, v onem jeziku, katerega nas je mila mati v zibelki učila, v katerem smo najpoprej klicali svojega nebeškega Očeta. Nobeden narod ni tako nespameten, da bi poučeval svojo mladino v tujem jeziku. Francoz se drži svoje frančoščine, Italijan italijanščine, Nемец nemščine, samo Slovencem hudobni sovražniki ne pripuščajo izobrazbe v mili slovenščini. Vsak pameten človek prizna resničnost znanega pregovora: Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi je veljaš. Slovenci smo tistih mislij. Pa ljudska šola nima tega namena, da bi takoj našo mladino začela mučiti s tujim blebetanjem. Saj nas vsakdanja skušnja uči, da slovenski otrok v nemški šoli prazno slamo mlati.

Še veliko drugih dobrih mislij nam je vzbudil govornik. Škoda, da ni še več kmetov marenberskega okraja slišalo tega govora. Z veselim ponosom napolnjeni bi bili korakali na svoj dom po končanem pouku.

Drugi govornik, kapelan Keček nam je povedal tudi mnogo koristnega, kako se naj mladina vzgojuje v narodnem, slovenskem duhu. Posebno to je naglašal, da se morajo stariši, ki toliko skrbijo za lepo živino, za razne poljske pridelke, še veliko bolj brigati za dobro vzgojo svojega najdražjega zaklada, ljubljeneh otrok. Ker so v mnogih krajih, posebno tukaj ob slovensko-nemški meji, šole popolnoma nemške, morajo stariši otroke doma vaditi slovenščine. Ko bi vsaka mati, vsak oče storil to dolžnost, koliko manj bi se jih ponemčilo!

Še marsikaj vspodbudnega in poučnega so slišali kmetje, kateri se niso bali težavnega pota, da so prišli iz visokih hribov mutske in marenberske župnije k letošnjemu zborovanju. K letu jih naj še več pride, vsak jih mora deset, seboj prignati. To je bilo že nekaj.

Kjer je Slovenec, tam je dobra volja doma. Zato smo se tudi pri tem zborovanju prav dobro imeli. Dobro izurjeni tamburaši iz Lehna pod vodstvom g. učitelja Breznika so brenkali, milo doneč mešan zbor je s svojim navdušenim slovenskim petjem delal vsem navzočim mnogo prijetne zabave. Le še drugokrat tako imenično! V Vuhredu smo že večkrat imeli zborovanje. K letu bi pa radi prišli še bliže slovensko-nemške meje: v Marenberg. Slovenci moramo na dan, drugače si napuhnjene Nemci vedno domišljavajo, da je svet samo zanje vstvarjen, za nas druge pa ne!

Iz Kozjega. (Gospodarsko bralno društvo) je obhajalo 2. oktobra svoj letni občni zbor. Nekako boječe in nezaupljivo smo pred dobrim letom vsadili to mlado drevesce, bralno društvo. Čez leto in dan pa se je bujno razvilo ter jelo prinašati že obilno dobrega sadu. Evo vam ga, dragi bralci! Koj pri lanski ustanovitvi se je dalo zapisati 87 udov. Sedaj jih šteje društvo že 115, kateri pa so vsi pristopili prostovoljno, niti nago-

varjal jih nikdo ni. Knjižnica šteje okoli 300 dobrih knjig ter razpolaga 15 različnih časnikov, med njimi dva dnevnik. Dragi »Slovenski Gospodar«, ti pa zavzemaš prvo mesto v naši bralni sobi, kar v sedmerih iztisih prihajaš vsak teden k nam, tebe se najbolj razveselimo, tebe najbolj prebiramo. Popolnoma zadovoljni pa tudi nismo s teboj, veš, kajti nekaterokrat se nas le v soboto obiščeš, mesto v petek zjutraj! V čitalniškem zapisniku beremo tekoče število 2277. To visoko število nam naznanja, da si je toliko izposojevalcev izposodilo na dom razne knjige in časnike v teku jednega društvenega leta. Seveda jih je veliko izmed teh večkrat zapisanih. Nekateri izposojevalci si izposodijo naenkrat po več knjig ali časnikov. Povprečno je bilo izposojenih 6800 knjig in časnikov. Čitalnica je bila celo leto dobro obiskovana. Ni bilo dneva, da bi ne bil kdo notri prebiral. Ob nedeljah in praznikih je velikokrat primanjkovalo prostora. Ker naši Kozjani tako radi berejo, bere se jim tudi zavednost že z obraza, pozna se jim po govorjenju in obnašanju. V uradu terjajo kmetje če dalje bolj vse slovenski in če gre tako naprej, bo sčasoma Nемец pri nas nemogoč. Enoglasno so izrekli v velikem številu zbrani gospodje in kmetje neomejeno zaupanje ter toplo zahvalo društvenemu odboru, kateri se je zopet enoglasno izvolil. Novoizvoljeni odbor nam je pač zanesljiv porok, da bo mlado društvo krepko dvigalo svojo zastavo: za vero, za dom, za cesarja! Čast vsem društvenikom, hvala vsem dragim in blagim prijateljem našega društva!

Razne stvari.

Domače.

(Mil. knez in škof) se odpeljajo v soboto v savinjsko dolino, ter bodo v nedeljo posvetili novozidano cerkev Št. Pavla v Preboldu.

(Delavska organizacija.) Ker zmeraj narašča število društvenikov, poskrbelo je mariborsko kat. delavsko društvo za nove društvene prostore pri »Nadvojvodi Ivanu«. Zadnje nedeljo je bilo v novih prostorih prvo zborovanje. Dvorana je bila polna občinstva. Kot govornika sta nastopila »prefekt Ant. P. Korošec in prof. dr. Ant. Medved. Prvi je govoril o važnejših dnevnih dogodkih zadnjega časa, prof. dr. Medved pa je slavil z izbranimi besedami našega cesarja kot cesarja-mučenika. Mariborski delavci, pristopajte v obilnem številu k našemu društvu!

(Iz Nazareta.) Vrlo zaslužni upokojeni gimnazijski ravnatelj o. Bernard Vovk preselil se je iz tukajšnjega samostana v Brežice. Redovni generalat želel ga je imeti za generalnega lektorja v Rimu; častno mesto pa je o. Bernard vsled visoke starosti ponižno odklonil. Zaslužni gospod je letos že tretji, ki ostavlja naš samostan.

(Prestavljen) je frančiškan o. Feliks Podbregar iz Nazareta v Pazin.

(Na mariborskem kolodvoru.) Dva tukajšna gospoda sta se zadnje nedelje napotila k zborovanju političnega društva v Jarenini. Do Pesnice se namenita peljati z vlakom. Pri blagajnici v Mariboru zahteva prvi gospod v slovenskem jeziku vozni list: »Tretji razred do Pesnice, sem in tje!« Črno-bradat uradnik odgovori na to: »Das versteh' ich nicht!« (Ne razumem.) Naš gospod zopet: »Tretji razred do Pesnice, sem in tje!« Uradnik zopet: »Ne razumem.« In še tretjekrat sta ponovila te besede. V tem pristopi nek drug uradnik, razloži zahtevo našega gospoda ter ga reši nadaljnih sitnosti. Kmalu na to pride drugi gospod. Zahteva tudi v slovenskem jeziku in dobi isti odgovor, kakor prvi gospod. Na opombo, da mora slovenski znati, odgovori mu uradnik: »To je moja briga!« Čudno, kakor da bi ljudstvo živelo od uradnikov in ne uradniki od ljudstva. Kdor ne

zna slovenski, na slovenski zemlji ni sposoben za uradnika. Kakor smo poizvedeli, je ta uradnik sploh precej neuljuden nasproti slovenskemu občinstvu. Sicer pa so se oddale te dni pri ravnateljstvu pritožbe zaradi njega in upamo, da bo si kmalu že med Nemci kruh služil.

(Iz Mozirja.) Naš rojak abiturijent iz znane hiše Goričarjeve g. Makso Goričar je vstopil v novicijati pri reformiranih benediktincih v Sekavu.

(Trgovina s sadjem) je bila letos v gorenji savinjski dolini zelo živahna.

(Prošnje za nadsodišče in slovensko vseučilišče v Ljubljani), za slovenske napise, za slovensko klicanje postaj in slovenskega zmožne uradnike pri novi železnici Spodnji Dravograd-Velenje, so nadalje po svojem poslancu č. g. Žičkarju na dotična ministerstva poslale vrle občine slovengraškega okraja: Mislinje, Verhe, Št. Ilj, Št. Vid, Šmiklauž. Za slovenski pečat in slovenske napise pri pošti Mislinje prosile so občine Mislinje, Št. Ilj, Št. Vid; za slovenski pečat, slovenske napise in tiskovine pri pošti Slovegradec, pa občine Šmiklauž in Verhe.

(Iz Slivnice pri Mariboru) nam piše gospod Grill, da se 8. septembra ni na njegov predlog raz občinsko hišo razobesila frankfurterica.

(Celjski Studentenheim,) ta velikonemški dijaški zavod, koji ima nalogo, da ohrani celjskemu višjemu gimnaziju nemški značaj, napreduje. Število njegovih gojencev se je letos povečalo. Nemški Celjani z vidnim veseljem in ponosom gledajo to svojo nado, kadar koraka iz šole in v šolo. Čudno pa je, in se je že večkrat popraševalo, kako je mogoče, da to odgojevališče nemških duhov brez vsake ovire vodi c. kr. gimnazijski profesor! No, tukaj se gre samo za razširjenje blažene nemščine, to pa vendar ni nič tako hudega!

(Slovenski zdravnik v Konjicah.) Kakor se nam poroča, bo se nastanil v Konjicah nov slovenski zdravnik, dobroznani dr. F. Jankovič, kmalu ko bo zadostil vojaški dolžnosti. Konjiški posili Nemci se ga neki ne veselijo, vsi vrli Slovenci pa ga z radostjo pričakujejo.

(Vspeh interpelacije.) Kakor smo poročali, je drž. poslanec Jožef Žičkar vprašal vlado, zakaj se v Mariboru in Celju ni cesarjeva zahvala razglasila tudi v slovenskem jeziku. In glej, koj drugi dan so po Celju in Mariboru že oznanjevali veliki lepaki cesarjevo zahvalo tudi v slovenskem jeziku. Interpelacija že pomaga, zato pa naj rodoljubi ne zamudijo, da hitro in točno poročajo poslancem o vsaki krivici, storjeni slovenskemu jeziku in narodu.

(Jako značilno!) Uradni list glavarstva brežiškega prinaša mej drugim v svoji zadnji številki naznanilo, da bo dne 23. oktobra od osme ure zjutraj kontrolni zbor. Če pratika ne laže je isti dan — nedelja. Drzemo se vprašati slavno glavarstvo: Kedar bodo dopustniki in nadomestni rezervniki iz občin Mihalovec, Veliki obrež in celo iz Pišec isto nedeljo pri božji službi? Kedar bo glavar sam, ki se tako rad pohvali, da v cerkev zahaja? Za tako krščanstvo ne damo niti počenega groša.

(Orožniki, — cestni ogledi.) Okrajno glavarstvo brežiško je naročilo vsem c. kr. orožniškim postajnim poveljstvom, da poročajo, v kakem stanju se nahajajo okr. ceste I. in II. razreda v okraju tamošnje straže. Čemu pa so cestni ogledi? Čemu pa prihaja vsako leto iz Gradca deželni geometer? So li morda c. kr. orožniki strokovnjaki v cestnem oziru? Ni čuda, saj že politična oblastva naročajo c. kr. orožnikom, naj poizvedujejo in potem poročajo o duhovniku, ki prosí za kako župnijo.

(Čuden slučaj.) Znana vam je basen o ježu in lesici. Podobna je kozjanskemu oskrbniku in ubogemu ljudstvu. Kakor se je jež razkoračil, tako dela naš oskrbnik.

Grajsčina ima gostilniško obrt, katera pa se že nad dve leti ni izvrševala. Če se ne motimo, mora taka obrt čez pol leta prenehati. Prej je izvrševala grajsčina to obrt v lastni hiši, v grajsčini. Sedaj pa si je dal oskrbnik sezidati lastno gostilniško poslopje zunaj trga. Tu hoče imeti gostilno z grajsčinsko koncesijo ali gostilniškim obrtom. Je-li to dovoljeno? Seveda, Nemcu! Hitro se poda nek tukajšnji gostilničar k uradnemu vodju, ki mu odgovori: če občina dovoli, sme tamkaj oskrbnik imeti gostilno. Čez nekaj časa je bila občina vprašana od okr. glavarstva, če dovoli gostilno in če je potrebna. Občina je vse odbila. Mej tem časom priroma petdesetak iz Hrastnika od grajsčaka na občino z naročilom, naj to svoto občina porabi v jubilejne stroške. In ne dolgo t. j. pretečeni teden naznani okrajno glavarstvo kozjanski občini, da je gostilna dovoljena in da naj se občina zoper to pritoži v teku 14 dni. Zberejo se občinski očetje zadnjo nedeljo k seji, bi se li pritožili ali ne. Eden izmed njih, posebno modra glava, opomni vse navzoče na petdesetak grajsčakov in na obilne dobrote, ki kar dežijo z grajsčakove mize v občinsko blagajno, torej zavoljo grajsčaka pač ne bi bilo lepo se pritožiti (če je gostilne potreba ali ne, na to sedaj ni mislil.) In ta modra glava je bila pred dobrim tednom odločno proti gostilni, čez teden dni pa se je obrnila po vetru. Pride do glasovanja. Trije so zvesti ostali dani besedi in svojemu prepričanju, drugih 7 se je pa izreklo: ne bomo se pritožili. Čez teden dni bo slovesno odprta gostilna najzagrizenejšega Nemca v Kozjem!

(Čudno!) Okrajna hranilnica kozjanska je morala po naročilu okrajnega glavarstva brežiškega objaviti svoj letni račun v graškem nemškem listu, seve v nemškem jeziku. Reklo se je, da je to alles eins (vsejedno). Toda to ni »alles eins!« Hranilnica je okrajna, vzdržana le od okraja, okraj je vseskozi slovenski; torej bi bil moral račun se objaviti v slovenskih, v kozjanski okraj zahajajočih listih: »Slov. Gospodar«, »Domovina« in »Südst. Post.«! V kozjanski okraj pa ne zahaja niti jeden iztis »Grazer Zeitung«. Kozjanski okraj torej ne bi smel vedeti, kako njegova hranilnica stoji, samo prebivalci graškega mesta, ki jih nič ne skrbi? Naši listi se tudi ne bi branili šesterih goldinarjev!

(Letina v kozjanskem okraju) je boljša od lani. Vina bo mnogo več, pa tudi veliko boljšega kot lani. Tu pa tam se je prikazovala že grozdna plesnoba (oidium tuceri), ki je zlasti na brajdah mnogo grozdja vničila. Trs se je večinoma dobro obrasel, po nekod tudi tak, ki je lani bil le pedenj dolg. Amerikanec se bujno razvija, samo da še se nahajajo nekateri vinogradniki, ki ga ne sadijo. Čakajo in čakajo, dokler se jim vinograd popolnoma ne posuši, pa tudi potem še se nekateri ne ganejo. Koruza je bila povsodi prav lepa, ajda je veljala le bolj pozna, krompirja pa je bilo po nekod, zlasti v težki, ilovnati in bolj vlažni zemlji prav malo, tem več bo pa repe in korenja. Otava je bila prav lepa in so jo vsi, tudi ob Sotli srečno spravili. Pa kaj vse to, ko smo pa tako ubogi, toliko plačl, sejmi slabi, pridelkov ne moremo in ne smemo prodati itd. Če bi prišel k nam kmet iz savinjske doline, z dravskega ali murskega polja, bi žalostno vskliknil: Ljudje božji, od česa pa živite v tem gorovju?

(Tudi značilno!) Nekje v neki gostilni je nek okr. glavar hitro obrnil svojo škatljico sjudmarkovih žvepljenk, ko je nek Slovenec prišel k njemu! Tako se nam poroča iz brežiškega okraja.

(Napredek.) Okrajna hranilnica kozjanska je imela doslej izključno nemške tiskovine. Sedaj si je pa naročila v tiskarni sv. Cirila slovensko-nemške. Hranilne knjižice je tiskarna ravnokar dodelala prav priročno in okusno.

(Peticeje za vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani) so tačas najbolj umestne. Na razna vprašanja, kako

naj bi naše občine sestavile prošnje za vseučilišče in nadsodišče, navetujemo naslednja obrazca:

1.) za vseučilišče: Visokó c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje! Odbor občine . . . je v svoji seji dne . . . izrekel (soglasno) prepričanje, da je ustanovitev vseučilišča v Ljubljani za Slovence in tudi druge narode na jugu Avstrije živa potreba, in je zategadelj sklenil, prositi visoko c. kr. vlado, da čim preje izposluje takšno vseučilišče. Ta sklep si usoja predložiti v najblagohotnejše uvaževanje udano podpisano županstvo.

Županstvo v . . .

(Pečat)

(Podpis)

2.) Za višje deželno sodišče v Ljubljani: Visoko c. kr. ministerstvo za pravosodje! Odbor občine . . . je v svoji seji dne . . . izrekel (soglasno) prepričanje, da je ustanovitev višjega deželnega sodišča v Ljubljani vsaj za Slovence na Kranjskem, Spodnjem (slovenskem) Štajarskem in na Koroškem v pravosodnem in gospodarskem oziru nujno potrebno, in je zategadelj sklenil, prositi visoko c. kr. vlado, naj blagovoli poskrbeti, da se čim preje ustanovi takšno višje deželno sodišče v Ljubljani. Ta sklep si usoja predložiti v najblagohotnejše uvaževanje udano podpisano županstvo.

Županstvo v . . .

(Pečat)

(Podpis)

(Načelnikom okrajnega zastopa šmarskega) je bil izvoljen narodni slovenski odvetnik dr. Georg, a le z jednim glasom večine (13), druge (12) je dobil znani pragerman Löschnigg (beri Lešnik). Kdo je zadnjemu dal te glasove? Najraje bi molčali, da svet ne izve o slovenski omahljivosti, a vendar povemo na vsa usta, da so Lešnika volili skoro izključno slovenski kmetijski zastopniki. Kar je nemških zastopnikov pri okrajnem zastopu, so oddali glasove Slovincu, Slovenci pa Nemcu. Živio narobe svet! Kaj tacega se ne dogaja vsak dan in ne v vsakem okraju. Šmarčani pravijo sicer, da v okrajnem zastopu ni nemške, ni slovenske stranke, temveč sta dve stranki, takozvani »stranki interesov«. Georgova stranka n. pr. želi gramoz oddajati po takozvanem ofertnem potu (kdor namreč prevzame nabavo gramoz po nižji ceni, tistemu se odda), kar je seve dobro in koristno za okraj, kateri si prihrani pri tem par tisočakov; Löschniggova stranka hoče oddajo gromoza po licitaciji ali dražbi. Tu se pa tako radi podjetniki zmenijo med seboj, tako da le jeden licitira za katero okolico in tako ostane vedno pri vzklicni ceni. Pozneje si pa med seboj razdelé nabavo in navažanje gramoz. Taka je bila tudi po drugih okrajih, podjetniki so imeli dobiček, okraj pa škodo. Toda naš Lešnik ima pri vsem tem le ta namen, priti v Šmarju zopet na krmilo vsaj v okrajnem zastopu, ker so mu županski stolec že davno spodbili. Naši kmetje pa ga vrlo podpirajo, zato jih zelo omilujemo. Volilec šmarskega okraja podajamo po tej žaloigri naslednji nasvet: Volite prihodnjic v okrajni zastop same Slovence, izmed teh pa tudi le take, ki gledajo na koristi celega okraja, ne pa za svoj žep.

(V Ormožu) se bodo vršile prihodnji mesec občinske volitve. Ormoški Slovenci, na noge! Razvijte živahno agitacijo.

(Župan v Velikih Pirešicah) se neki ne upa veliko s slovensčino na dan. Pri svojem županskem poslu se rad poslužuje nemščine. Če se ne poboljša kmalu, še se ga hočemo večkrat spomniti.

(Duhovniške spremembe.) Kapelan Kaspar Kacičnik, dosedaj v začasnem pokoju pride kot provizor v Št. Ožbalt v dravski dolini.

Društvene.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so od 25. avgusta do konca septembra poslali: Harambaša iz Rajhen-

burga nabral na shodu na Kumu pri hajducih 2 gold. Stanovitne požrtvovalnosti prosi vse blage Slovence društveno vodstvo.

(Dijaski kuhinji) se je ob priliki blagoslovljenja križa pri Mih. Kikecu v Stročji vesi darovalo gld. 4.10. Nadalje so darovali župnik M. Koren in F. Hrastelj po 20 kron, dekan J. Caf in kapelan M. Stoklas po 10 kron, kapelan E. Trstenjak 6 kron in kapelan J. Weixl 5 kron.

(«Katol. delavsko podporno društvo v Konjicah») je imelo v nedeljo 9. t. m. svojo II. obletnico. Po kratkem razgovoru se je dosedanji društveni odbor soglasno potrdil še za tretje društveno leto. Da bi pač prizadeti krogi bolj spoznali važnost takšnih društev!

(Na Ponikvi) priredi ondotno «Kmet. bralno društvo» v nedeljo, t. j. 16. t. m. ob 3 popoldne v Knezovi gostilni shod, med katerim se bo na novi šoli slovesno odkrila

spominska plošča slavnega zemljerisca Bl. Kocena roj. Ponikovljana. Petje prevzame blagodušno oddelek slav. celjskega pevskega društva. K obilni udeležbi vabi tuje in domače najljubše odbor.

(«Katoliško sloven. politično in gospodar. društvo s sedežem v Jarenini») priredi v nedeljo dne 23. oktobra v prostorih gostilničarja Matije Peklarja svoj II. shod s sledečim vspeodom: 1. Poročilo poslanca Fr. Robiča o delovanju v deželni in državnem zboru; 2. Kaj hoče naše društvo? govori kapelan Gomilšek; 3. Razlaganje pravil; 4. Vsprejemanje udov; 5. Vprašanja, predlogi in nasveti. Začetek točno ob pol starih popoldne. Vse Jakobčane vabi na ta važni shod odbor.

(Za društvo duhovnikov) so meseca septembra vplačali č. gg.: dr. Feuš 36 fl. (ustan. dopl.), Kitak Jakob 26 fl. (ustan. dopl.), Medvešek Ivan 31 fl., dr. Medved A.

20 fl. (ustan. dopl.), Sigl Jožef 17 fl., Skuhersky 15 fl., Hudovernik Ljudovik 15 fl., Palir Jakob 12 fl., Žekar Martin 12 fl., Kosar Jakob 11 fl. (letn. do 99), Valenko Fr. 11 fl. (ustan. dopl.), Kranjc Jožef 10 fl. (pol. letn.), Zagajšak Jožef 7 fl. (ustan. dopl.), Haubenreich 5 fl., Govedič Ivan 4 fl., Ateneder Jož. 3 fl. (letn. do 99), Kelemina Mat. 3 fl., Časl Fr. 3 fl., Erjavec Peter 2 fl., Gomilšek Fr. 2 fl., Karba Matej 2 fl. (letn. do 1900), Rom Ig. 2 fl., Švarc Fr. 2 fl. (ustan. in letn. dopl.), Inkret Anton 2 fl., Horvat Frid. 1 fl., Muršič Fr. 1 fl. in Frangež Jernej 1 fl.

(Zaveza slovenskih prostovoljnih požarnih bramb) za Sp. Štajarsko je dovoljena. Občni zbor bo 30. oktobra v Žalcu. Več prihodnjič.

Loterijske številke.

Trst 8. oktobra 1898: 84, 37, 64, 86, 52
Linc 14, 5, 73, 78, 66

Naznanilo.

Na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru je izpraznjena služba ravnatelja ter se takoj odda.

Dotični ravnatelj ima 1600 gld. letne plače, prosto stanovanje in kurjavo v vrednosti 400 goldinarjev a. v. in pravico do dveh kvinkvenalk ena po 200 gold. (dvesto goldinarjev a. v.). K temu se pripomni, da je deželni odbor sklenil predlagati deželni zboru v prihodnji seji za to službo mesto dveh dosedanjih kvinkvenalk ena po 200 gold. ustanoviti tri, ena po 300 gld. a. v. — Nadalje ima ravnatelj imenovanega zavoda pravico brezplačno dohivati mleka, vina in sočivja iz zavodnega gospodarstva v oni meri, kakor je bilo dosedaj odločeno.

Prošnjiki naj svoje prošnje s spričevali, da imajo zato mesto teoretično in praktično izobražbo, da imajo avstrijsko državljanstvo, s spričevali o svoji starosti in družinskih razmerah, kakor tudi o svoji event. sedanjih službi saj

do 15. novembra 1898

dopušljejo štajarskemu deželni odboru v Gradec — prošujiki, ki se za časa kompetence nahajajo v kaki javni službi, po svoji višji oblasti.

V Gradcu, dne 8. oktobra 1898.
Štaj. deželni odbor.

Razglas.

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru naznanja:

Na prošnjo dedičev po jub. okrožno uradnem tajniku Jakobu Bankalari, kateri je v Mariboru umrl dne 11. septembra 1898, dovolila se je

prostovoljna javna dražba

na njegovo ime pisanega posestva pod vl. št. 52 k. o. Kamnica (Gams) z dotičnimi parcelami nezagotovljene mere 10 $\frac{1}{2}$ 32a 20m² ali 17 oralov 1499° in na njih stoječega hrama in drugih stavb po dražbenih pogojih, ki so prošnji priloženi; ter se za to določil en sam obrok na

dne 31. vinotoka 1898

od 11—12. ure dopoldne v pisarni c. kr. notarja gda. dra. Franc Firbas kot sod. poverj. v Mariboru, Viktringhofgasse št. 9, ob katerem se posestvo proda le za ali nad določeno ceno pr. 2000 gld. po vloženem vadju 10%, proti popolni vplačli skupila. Vse drugo se izve pri tuk. sodnji ali pa v pisarni gda. sodnijskega poverjenika.

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru, odd. V. dne 6. vinotoka 1898.

C. kr. sod. tajnik.

„Slovarček“

jako pripravna knjiga, se nemščine, in „Anglež“

se angleščine za potrebo naglo in brez učitelja pricutiti, dobi se po 55 kr. poštne povsod prosto, pri izdajatelju Jož. Paulin-u v Ljubljani, Marijin trg št. 1., kakor tudi v mnogih knjigarnah. Plačilo naročilo v pisemnih markah pridjati je najpripravnejše. 5-5

Pridni učenec

se sprejme takoj v M. Berdajs-ovi trgovini v Mariboru. 3-3

Prodaja zemljišča

oziroma v najem se da krčmarska obrt.

V Marnbergu v sredini trga je iz 18 oralov obstoječe zemljišče z lepo enonadstropno hišo s krčmarsko obrtjo, z novim keglijščem in novim gospodarskim poslopjem, prostovoljno pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji na prodaj. Odda pa se tudi pri tej hiši obstoječa krčmarska obrt v najem. Vsa vprašanja radi prodaje, kakor tudi ponudbe radi najema krčmarske obrti, so na gospoda Martina Kocbeka, c. kr. notarja v Marnbergu doposlati. 3-3

Uljudnej pozornosti 20-25

posebno priporočeno!

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi in želji tudi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z ozira-vrednim postranskim zaslužkom, ki se vedno množi in mnoga leta traja, od nekega, čez trideset let obstoječega domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste. Pismene ponudbe pod 20.298, Gradec, poste restante.

Hiša,

v kateri je stara vedno dobro obiskana gostilna in pekarija, se zaradi smrti gospodarja takoj proda. Več pove upravnistvo tega lista. 4-6

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,

trgovec v Celju
v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vagon, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Z velespoštovanjem 33-52

Anton P. Koleno.

Na prodaj

je nova hiša s 4 sobami, veliko kletjo, dvema pivnicama, velikim dvoriščem in vrtom poleg velike ceste. Hiša za vsako obrt sposobna, posebno za prodajalnico ali krčmo. Več pove Jurij Toman, pošta Vinica pri Ormožu. 2-3

Deček,

močen in zdrav, ki ima veselje izučiti se barvanja, sprejme se takoj v pouk pri Ferd. Stressu v Ptuj. 3-3

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru izšla je na 176 strani obsegajoča knjižica:

V Marijinem Celju.

Zgodovinske in potopisne črtice.

Spisal in izdal s pridigami, katere je imel v Marijinem Celju, Dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Mariboru.

Cena knjižici 30 kr., po pošti 35 kr.

Doktor vsega zdravilstva,
Tomaz Bergmann,

se je preselil iz Slov. Bistrice v Maribor, Reiserstrasse 2. in ordinuje za znotranje in zunanje bolezni od 8—9. in 2—3.

Oskrbništvo grajščine
Herbersdorf

prodaja ob železniški postaji Wildon na Štajarskem proti povzetju

jabolčnik

zlatorumen z izvrstnim okusom, po 6, 8, 10 in 12 kr. liter.

PRISTEN

Cena zavoju 25 kr. (50 vinarjev)
vsebina 500 gramov.

Kathreiner.

Kasippova sladna kava
v polnih zrnih.

Kathreinerjeve tovarne za sladno kavo
Dunaj-Monakovo

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

Zganjarija
R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa zganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestinike in okrevanje kemino razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 132